

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਮਾਨਯੋਗ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਸਟੇਟ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪੰਜਾਬ
ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1991 ਦਾ CWP 6772

4 ਮਾਰਚ, 1992

ਮੋਟਰਜ਼ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ, 1988 — ਰੁਟ ਪਰਮਿਟ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ — ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਹੀਂ — ਪਰਮਿਟ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਜ ਦਾ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਇੱਕ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤੁਬਦੀਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸਟੇਟ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਪੋਰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ P. 1 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਇਹ ਸਟੇਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਅਰਧ ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ।" ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਖੇਤਰੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੀ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਦੂਰੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਰਮਿਟ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਨਾ ਤਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਯੋਗ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੫)

ਐਸ ਐਸ ਕੰਗ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਡੀ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਐਚ.ਐਸ ਸਾਹਨੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਬਲਦੇਵ ਕਪੂਰ। ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਲਈ

ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਪੀ.ਐਸ.ਬਾਦਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਨਿਰਣਾ

ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ. (ਓਰਲ)

(1) ਇਹ-ਆਰਡਰ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ No. 67712 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ। 1991 ਦੇ 10645 ਅਤੇ 10646. ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਚਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤੱਥ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ। ਤੱਥ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ CWP, 1991 ਦੇ ਨੰਬਰ 6772 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1

(2) ਬੇਟ ਸਟੇਟ ਇਨ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, - 28-29 ਨਵੰਬਰ, 1988 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਰਜ਼ੀਆਂ ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤਿੰਨ ਵਾਪਸੀ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਲਈ ਪਰਮਿਟ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਵਾਪਸੀ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਪਰਮਿਟ ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਮੈਸਰਜ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਬੱਸ ਹਾਈਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾ. ਲਿਮਿਟਡ ਨੇ ਸਟੇਟ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। 26 ਨਵੰਬਰ, 1990 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪਰਮਿਟ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਾਪਸੀ ਯਾਤਰਾ ਜੇਕਰ ਖਾਲੀ ਪਈ ਹੈ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ > “ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਰ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ "" ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਸਕੱਤਰ, ਖੇਤਰੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨੱਥੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚਾਰ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ. 1991 ਦਾ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 10645 12 ਅਪ੍ਰੈਲ 1991 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖੇਤਰੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਟੇਟ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਹੜਪਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪਰਮਿਟ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(3) ਓ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2, ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੈਕਟਰੀ, ਰੀਜਨਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਲੀਪ੍ਰੀਲੀਮੀਨ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ / ਇਹ ਅੱਗੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰੂਟ 'ਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ-ਰਹਿਤ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਰਡਰ ਸਹੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। * ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਲਈ ਅਪੀਲ f^ub^{TM}Vfe ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਇੰਜ.

ary>je
objec

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ 3
ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.)

ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਟਾਂ 'ਤੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਟੇਜ ਕੈਰੇਜ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ।

(4) ਮੈਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਜ ਕੈਰੇਜ ਪਰਮਿਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਟੇਟ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਰਮਿਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਸ਼ਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਰੂਟ ਲਈ ਪਰਮਿਟ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਕੋਈ ਪਰਮਿਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕੋਈ ਦੁਖੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਕੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੇਕਸ ਸਟੈਂਡੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ। ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਰਾਜ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1991 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪੜਚੋਲ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ 1991 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 106445 ਵਿੱਚ Annexure P. 1 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਟੇਟ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਇੱਕ ਅਰਧ ਨਿਆਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੈਕਟਰੀ, ਰੀਜਨਲ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਰਾਹੀਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਖੁਦ ਰਾਜ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਟੇਟ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਖੇਤਰੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੀ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਦੂਰੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਰਮਿਟ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਨਾ ਤਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਯੋਗ ਹੈ।

(6) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੈਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਆਰ.ਐਸ.ਮੋਗੀਆ, ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ 82 ਐਨ.ਕੇ.ਸੇਵੀ, ਜੇ.ਜੇ.

ਮੈਸਰਜ਼ ਥੌਮਸਨ ਪ੍ਰੈਸ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਿਟੇਡ, ਮਥੁਰਾ ਰੋਡ।
ਫਰੀਦਾਬਾਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 337 ਵਿੱਚ 1993 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 147 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ
1992

26 ਜੁਲਾਈ 1995

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950- ਆਰਟੀਕਲ 226/227— ਹਰਿਆਣਾ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1975— ਸੈਟਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1956— ਕੀ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਛਪਾਈ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ—ਕੀ ਰਾਜ ਇਸ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ? ਕੰਮ ਦੇ ਠੇਕੇ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਆਰਡਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਸਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ—ਕੀ ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਮਲ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਮਹਿਜ਼ ਇਤਫਾਕਨ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੋ ਸਥਿਤੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਲਾਟਰੀ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਨਹੀਂ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੁਹਾਰਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਗੁਪਤ ਤਾਲਮੇਲ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਗਜ਼ ਅਤੇ ਸਿਆਹੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਸਿਰਫ ਇਤਫਾਕ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਾਹਕਾਂ ਤੋਂ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਛਪਾਈ ਲਈ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਟੈਕਸਯੋਗ ਟਰਨਓਵਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ।

(ਪਰਾ 14)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਛਪਾਈ ਇੱਕ ਕੰਮ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

(ਪਰਾ 16)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਟਰੀ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਛਾਪਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇਨਪੁਟਸ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੇ. ਕੰਮ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

